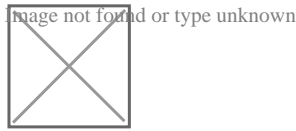

Ο οραματισμός της μουσικής εκπαίδευσης στη χώρα μας (Μαρία Παπιδά, Θεολόγος-Μουσικός, Εκπαιδύτρια Πολιτισμικής-Αισθητικής Αγωγής ΣΔΕ Φυλακών Κορυδαλλού)

[/ Πεμπτουσία](#)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία έχει σκοπό να επισημάνει την επικρατούσα κατάσταση στη μουσική εκπαίδευση στη χώρα μας και να προτείνει λύσεις για την αποτελεσματικότερη και ποιοτική αναβάθμισή της. Με την έρευνα αυτή επιθυμούμε να αναφερθούμε συνοπτικά σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης-προσχολική και πρωτοβάθμια μέχρι την εκπαίδευση ενηλίκων- εφόσον πιστεύουμε ακράδαντα, ότι η μουσική διαπαιδαγώγηση ξεκινά από την περίοδο που το έμβρυο βρίσκεται στη μήτρα της μητέρας του[1] και επεκτείνεται σταδιακά στη βρεφική, νηπιακή, παιδική, εφηβική, νεανική και ενήλικη ζωή μέχρι τα βαθιά γηρατειά.

Θα δοθεί βέβαια έμφαση στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων καθώς θεωρούμε ότι τόσο οι έφηβοι μαθητές, όσο και οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι είναι ιδιαίτερα απαιτητικοί και λιγότερο εύπλαστοι σε σύγκριση με τα παιδιά της προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Με βάση την εμπειρία μας στις ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ(ειδικότητα βοηθών βρεφονηπιοκόμων),στα ΙΕΚ(της ίδιας ειδικότητας) και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας(εντός και εκτός φυλακών) παρατηρήσαμε ότι οι ηλικίες αυτές χρειάζονται ισχυρά κίνητρα για να δραστηριοποιηθούν στη μουσική εκπαίδευση, τα οποία εάν ο εκπαιδευτικός της μουσικής τα εφεύρει και τα αξιοποιήσει κατάλληλα αποκομίζει μοναδικές και ανεπανάληπτες εμπειρίες. Επιπλέον, πιστεύουμε, ότι στα αναλυτικά προγράμματα της ελληνικής μουσικής αγωγής δίνεται έμφαση κυρίως στην προσχολική αγωγή και πρωτοβάθμια εκπαίδευση ούτως ώστε η πλειονότητα των εκπαιδευτικών μουσικής να προτιμά να διδάσκει στο δημοτικό σχολείο νομίζοντας ότι δε θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του γυμνασίου.

Πηγή: [wikimedia commons](#)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατ' αρχάς, αξίζει να σημειωθεί ότι ο οραματισμός μας για το μέλλον της μουσικής εκπαίδευσης θα είναι πιο ρεαλιστικός, αλλά ταυτόχρονα αξιοποιήσιμος και ελπιδοφόρος, εάν αναλογιστούμε την αναγκαιότητα της ύπαρξης της μουσικής στη ζωή μας. Η μουσική βρίσκεται γύρω μας, στην καθημερινή μας ζωή - στο ραδιόφωνο, στην τηλεόραση και τα τελευταία χρόνια κυρίως στο διαδίκτυο, σε δίσκους, στις αίθουσες συναυλιών, στον κινηματογράφο, στην εκκλησία και στα καταστήματα - κι όμως παραμένει από πολλές απόψεις μυστηριώδης. Αλήθεια, είναι δυνατό να υποστηρίξει κανείς πως η μουσική δεν είναι τίποτα άλλο από έναν ευχάριστο αλλά δίχως νόημα ήχο, όπως τα φύλλα που θροΐζουν στην αύρα ή τα κύματα που παφλάζουν στην ακτή; Αν εξαιρέσουμε ελάχιστες περιπτώσεις ανθρώπων που δεν τη θεωρούν απαραίτητη ούτε καν ευχάριστη, οι περισσότεροι μουσικοί και λάτρεις της μουσικής θα συμφωνήσουν, νομίζουμε, πως η μουσική σημαίνει οπωσδήποτε κάτι ή μεταβιβάζει κάτι στον ακροατή. Και τούτο διότι πιστεύουμε στον καθολικό χαρακτήρα που έχει αυτή η ιδιαίτερη γλώσσα της μουσικής, η οποία μπορεί κάλλιστα να αποδώσει εικόνες και συγκινήσεις[2] ακόμα και στον πιο απλό άνθρωπο που δεν έχει σπουδάσει μουσική και δε γνωρίζει ρυθμικές αξίες, νότες, πεντάγραμμο ή παρασημαντική.

Εξάλλου, από την αρχαία ελληνική κοινωνία ακόμη, θεωρείτο ότι οι νότες, οι

αρμονίες, οι μελωδίες και οι ρυθμοί έχουν ηθικό σκοπό. Σύμφωνα με τον Πλάτωνα, από την αρχαιότητα, οι πολιτικοί απέφευγαν να αναπτύξουν τη μαζική κουλτούρα των πολιτών με ποιοτική μουσική, γιατί αυτό θα οδηγούσε σε επανάσταση. Η μεγαλύτερη δύναμη της μουσικής, κατά τον Πλάτωνα, είναι ότι ενδυναμώνει τη βούληση -θα προσθέταμε την κριτική σκέψη- των ανθρώπων, κάνοντάς τους δραστήριους (ή επιμελείς στην περίπτωση των μαθητών) και συνεπώς «επικίνδυνους» σε μια κοινωνία που δυστυχώς επιδιώκει να τους πλάσει άβουλους, μαλθακούς και χωρίς πρωτοβουλία ή αντίλογο στις προσταγές των εκάστοτε ηγετών[3].

Όπως πολύ εύλογα επισημαίνει η Σχολική σύμβουλος της Μουσικής Γεωργία Μαρκέα με ποιοτική μουσική εκπαίδευση η πολιτική κρίση των Ελλήνων θα ήταν αυστηρότερη στην περίοδο των εκλογών, ενώ η οικονομική κρίση -θα λέγαμε κυρίως πνευματική, πολιτιστική, ηθική και κρίση αξιών- θα ήταν αντιμετωπίσιμη από δυναμικούς πολίτες. Και δικαίως η ίδια αναρωτιέται: «Μήπως όμως ακόμη και σήμερα, η μουσική εκπαίδευση θεωρείται προνόμιο των λίγων και δεν προσφέρεται απλόχερα και μάλιστα από εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς (κλάδου Μουσικής) στη δημόσια εκπαίδευση, επειδή παραμένει «επικίνδυνη» για μια κοινωνία που δυστυχώς συνεχίζει να μην ενδιαφέρεται ουσιαστικά για πολίτες με ελεύθερη και συνεπώς δυνατή και ακέραιης ηθικής βούληση;»[4]

[Συνεχίζεται]

[1]Βλ. Παπιδά Μ., *Ηθική θεώρηση της παρένθετης μητρότητας-Διεπιστημονική προσέγγιση*, ανέκδοτη διπλωματική εργασία του Π.Μ.Σ. Φύλο και Θρησκεία, Θεολογική Σχολή Αθηνών, Αθήνα 2008.

[2] Gerald Hendrie, Trevor Bray, *Introduction to Music*, The Open University, UK, England (μ.τ.φ.ρ.στα ελληνικά Ανδρέας Ρικάκης), εκδ.Κουτσούμπος ,Αθήνα 1985.

[3] Μαρκέα Γ. , «Μουσική: Το ισχυρότερο αντίδοτο ενάντια στην κρίση», *Παιδαγωγικό Ιδεοδρόμιο*, Αθήνα 2015.

[4] Βλ. Μαρκέα, οπ.π.